

МАТЕРІАЛИ VII МІЖНАРОДНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ **КОНФЕРЕНЦІЇ**

ЦИФРОВІЗАЦІЯ НАУКИ
ТА СУЧАСНІ ТРЕНДИ
ЇЇ РОЗВИТКУ

М. ПОЛТАВА, УКРАЇНА

**27 ВЕРЕСНЯ
2024 РІК**

МАТЕРІАЛИ VII МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

.....

**ЦИФРОВІЗАЦІЯ НАУКИ ТА
СУЧАСНІ ТРЕНДИ ЇЇ РОЗВИТКУ**

.....

м. Полтава, Україна
27 вересня 2024 рік

УДК 082:001
Ц 75

Голова оргкомітету: Коренюк І.О.

Верстка: Зрада С.І.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 55 від 26.09.2024 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою «УкрІНТЕІ» в базі даних науково-технічних заходів України та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення №318 від 12.06.2024).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

Ц 75

Цифровізація науки та сучасні тренди її розвитку: матеріали VII Міжнародної студентської наукової конференції, м. Полтава, 27 вересня, 2024 рік / ГО «Молодіжна наукова ліга». — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024. — 210 с.

ISBN 978-617-8440-32-9

DOI 10.62732/liga-inter-27.09.2024

Викладено матеріали учасників VII Міжнародної мультидисциплінарної студентської наукової конференції «Цифровізація науки та сучасні тренди її розвитку», яка відбулася 27 вересня 2024 року у місті Полтава, Україна.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2024

© ГО «Молодіжна наукова ліга», 2024

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024

ISBN 978-617-8440-32-9

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

ВПЛИВ ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ БІЗНЕСУ Телятникова В.О.	10
ВПЛИВ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Лемешук Н.О., Науковий керівник: Пишк-Ковальська О.О.	12

СЕКЦІЯ 2.

ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

A PROCESS APPROACH IN FORMING A HOTEL RENOVATION STRATEGY Steshenko A.V., Academic supervisor: Ivanova O.M.	14
RECRUITMENT AS AN INTEGRAL PART OF THE ADAPTATION OF INCLUSIVE STAFF IN THE HOSPITALITY Slobodianik A., Scientific supervisor: Ivanova O.	17
ВПЛИВ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ НА РОЗВИТОК РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ Басанець А., Науковий керівник: Вавдійчик І.	21
ПІДВИЩЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО КОМПЛЕКСУ «НІ ПУХУ, НІ ПЕРА» Федорус С.В., Науковий керівник: Положишнікова Л.О.	23
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ Колеснікова Т.О., Науковий керівник: Вавдійчик І.М.	26
ТОРГІВЛЯ ХОРВАТІЇ ТА СЛОВЕНІЇ ДО ТА ПІСЛЯ ВСТУПУ В ЄС Новікова А.В., Науковий керівник: Новак О.В.	29
ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК ФОРМА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ Фролов В., Науковий керівник: Вавдійчик І.	33

СЕКЦІЯ 3.

ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

INFLUENCE OF FINANCIAL MANAGEMENT ON THE STABILITY OF ENTERPRISES IN ECONOMIC INSTABILITY Shturmak O., Scientific supervisor: Shyrmova T.	35
---	----

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МИТНОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ	
Ішлер Д., <i>Науковий керівник: Микуляк О.В.</i>	38
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	
Токарева А.С., <i>Науковий керівник: Гавриленко Н.В.</i>	40

СЕКЦІЯ 4. МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ENHANCING THE EFFICIENCY OF ENTERPRISE MANAGEMENT IN THE CONTEMPORARY BUSINESS ENVIRONMENT	
Huang L., <i>Scientific supervisor: Kalachevska L.</i>	43
INCREASING THE LEVEL OF COMPETITIVENESS OF HIGHWAY CONSTRUCTION ENTERPRISES	
Dang Xinfeng, <i>Supervisor: Kalachevska L.</i>	45
STAFF MOTIVATION AS A KEY FACTOR IN THE EFFECTIVE MANAGEMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES UNDER GLOBAL PRESSURE	
Yan Jiangwu, <i>Scientific supervisor: Kalachevska L.</i>	48
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	
Селін М.С.....	51
ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ПРОЄКТНОЇ КОМАНДИ	
Кузьм'як М.І., <i>Науковий керівник: Замроз М.В.</i>	54
ФОРМУВАННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	
Круподьор А., <i>Науковий керівник: Калачевська Л.</i>	56
ЦИФРОВІ КОМПЕТЕНЦІЇ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖЕРА: ВИМОГИ ТА РОЗВИТОК	
Григорішена В.О., <i>Науковий керівник: Величко О.В.</i>	59

СЕКЦІЯ 5. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

ПЕРСПЕКТИВИ ТА РИЗИКИ ПРИЙНЯТТЯ ЄВРО В УКРАЇНІ	
Згура Я.А., <i>Науковий керівник: Новак О.В.</i>	62
СТРАТЕГІЇ АДАПТАЦІЇ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ В ПОТОЧНИЙ ТА ПОВОЄННИЙ ПЕРІОДИ	
Наконечна Ю.О., <i>Науковий керівник: Набок І.І.</i>	64

СЕКЦІЯ 6. ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОТВОРЧОСТІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Томчук С.Д., <i>Науковий керівник: Лавренко Д.О.</i>	67

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ МЕДІА В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Вольтобрісов А.В., Науковий керівник: Лавренко Д.О. 70

ДО ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОГО ЗАХИСТУ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ У ВОЄННИЙ ЧАС

Кушик А.М., Науковий керівник: Мовчан М.П. 72

МІСЦЕ І РОЛЬ ДЕРЖАВИ В ПОЛІТИЧНІЙ СИСТЕМІ СУСПІЛЬСТВА

Зардов Р.Р., Науковий керівник: Лавренко Д.О. 74

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ, УМОВ ТА УКЛАДЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ ДОГОВОРІВ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Буй К.В. 77

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ «IN ABSENTIA» СТОСОВНО ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ

Арзуманов Г.Л., Науковий керівник: Туманянц А.Р. 80

ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ В СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ

Молодецька А.О., Науковий керівник: Березняк В.С. 83

РЕГЛАМЕНТ ЄС ПРО ЗАХИСТ ДАНИХ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕРНЕТУ

Штурмак А.О., Науковий керівник: Благодатна А.Г. 86

СЕКЦІЯ 7.

БІОЛОГІЯ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

ГОСПОДАРСЬКЕ ЗНАЧЕННЯ МІСКАНТУСУ

Пилипишин М.О. 89

РУХОВА АКТИВНІСТЬ В РЕЖИМІ ДНЯ ШКОЛЯРІВ

Тимошенко О.В., Науковий керівник: Коцур Н.І. 92

СЕКЦІЯ 8.

АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ СЕЛЕКЦІЇ КУКУРУДЗИ В ІНСТИТУТІ ЗРОШУВАНОВОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА НААН

Марченко В.Д., Науковий керівник: Чернікова Н.С. 94

СТАТУС ГМО СОЇ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Голінач Ю.С., Науковий керівник: Калачевська Л.І. 98

СЕКЦІЯ 9.

КОМП'ЮТЕРНА ТА ПРОГРАМНА ІНЖЕНЕРІЯ

АРХІТЕКТУРА СИСТЕМИ АВТОМАТИЗАЦІЇ РОБОТИ ВІДДІЛУ АСПІРАНТУРИ

Муричева Л.Є., Науковий керівник: Глазок О.М. 100

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АНАЛІЗ МЕТОДІВ ВЕБТЕСТУВАННЯ Шаповалов В.В.	103
МЕТОДИ ПОКРАЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ВЕБ-ДОДАТКІВ, РОЗРОБЛЕНИХ НА PHP ТА LARAVEL Ходонович А.Б., Науковий керівник: Тітова О.В.	106
ОГЛЯД ІСНУЮЧИХ МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ДЛЯ АНАЛІЗУ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ДАНИХ ТА ЇХ ПОКРАЩЕННЯ Грицай В.Д.	108
ПОРІВНЯННЯ ТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ З СУЧАСНИМИ МАТЕМАТИЧНИМИ МОДЕЛЯМИ Давидова О.М.	110
ПРОБЛЕМА ОПТИМІЗАЦІЇ ЕНЕРГОСПОЖИВАННЯ ТА ЇЇ ВИРІШЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Чуняк А.В.	114

СЕКЦІЯ 10. СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ, МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ

ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Ксенишина М.Р., Науковий керівник: Радзіховська Л.М.	117
--	-----

СЕКЦІЯ 11. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ

МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ УРАЗЛИВОСТЯМИ В БАНКУ Снопко С.М., Науковий керівник: Снігуров А.В.	120
МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НАУКОВИХ ДАНИХ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ВЕБ- СИСТЕМИ ПОСТАНОВКИ ОСОБИСТИХ ЦІЛЕЙ Ольховик Т.О., Науковий керівник: Левченко Л.О.	123
НОРМАТИВНІ ВИМОГИ ТА СТАНДАРТИ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ УРАЗЛИВОСТЯМИ ЦИФРОВИХ АКТИВІВ У БАНКУ Снопко С.М., Науковий керівник: Снігуров А.В.	126
РОЗРОБКА ПІДСИСТЕМИ АНАЛІЗУ ЖУРНАЛУ ТРАНЗАКЦІЙ MS SQL ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ІНСАЙДЕРСЬКИХ АТАК Омелянович О.В.	128

СЕКЦІЯ 12. ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

GEOFFREY CHAUCER AND THE CANTERBURY TALES Balog M., Scientific supervisor: Banias N.Yu.	131
---	-----

LOVE AS ART IN SHAKESPEARE'S WORKS Lukovich D., <i>Scientific supervisor: Banias V.V.</i>	133
ДІАЛЕКТИЗМИ В БУКОВИНСЬКИХ ПІСНЯХ ПРО КОХАННЯ (НА МАТЕРІАЛАХ ЗБІРКИ Л. ЯЩЕНКА «БУКОВИНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ») Щербань А.М., <i>Науковий керівник: Руснак Н.О.</i>	135
МІСЦЕВА ТОПОНІМІЧНА ПРОЗА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ШКОЛЯРІВ Мальона М.А., <i>Науковий керівник: Давидюк В.Ф.</i>	138
СЕМАНТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ Бушуєв Д.В., <i>Науковий керівник: Яроцька Г.С.</i>	145
ЦИФРОВІЗАЦІЯ НАУКИ ТА СУЧАСНІ ТРЕНДИ ЇЇ РОЗВИТКУ Тірхохіна М.О., <i>Науковий керівник: Тарасова О.</i>	149
ЮРИДИЧНИЙ ПЕРЕКЛАД ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ ВИД ПЕРЕКЛАДУ Зінченко Г.С., <i>Науковий керівник: Кобякова І.К.</i>	151

СЕКЦІЯ 13.

ФІЛОСОФІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ

ВІЗУАЛЬНИЙ ІМІДЖ ПУБЛІЧНИХ ОСІБ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ: НОВІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ Душко А.В., <i>Науковий керівник: Гусєва Н.Ю.</i>	154
---	-----

СЕКЦІЯ 14.

ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ Осадчук А.О., <i>Науковий керівник: Ковалюк М.В.</i>	157
РЕАЛІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЄКТУВАННЯ В ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВИКЛАДАЧА ЗВО Лавренова І.О., <i>Науковий керівник: Дем'яненко Н.М.</i>	159
РОЛЬ ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ У ФОРМУВАННІ У СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ Яшаєва М.А.	161
ТРИЛОГІЯ «ВОЛИНЬ» УЛАСА САМЧУКА: ТРАГІЗМ ДОЛІ УКРАЇНЦІВ В КОНТЕКСТІ СЕЛЯНСЬКОГО ЖИТТЯ Гривас Б.В., <i>Науковий керівник: Назарець В.М.</i>	165
ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ 5-6 КЛАСІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Булейко С.О., <i>Науковий керівник: Іванюк Г.І.</i>	168

СЕКЦІЯ 15.

ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ

ВПЛИВ СТРЕСУ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ПІД ЧАС ВІЙНИ Юрковська Т.А., <i>Науковий керівник: Радзівіл К.П.</i>	171
ДЕСТРУКТИВНИЙ ВПЛИВ БОЙОВОГО СТРЕСУ НА ПСИХІКУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ Федік Р.М., <i>Науковий керівник: Радзівіл К.П.</i>	173
ЗНАЧУЩІСТЬ ПСИХОЛОГІЧНОГО ТА ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ПІД ЧАС НЕСЕННЯ СЛУЖБИ СПІВРОБІТНИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ Недоборська К.Л., <i>Науковий керівник: Шутяк І.А.</i>	175
МАНІПУЛЯТИВНА ТА АКТУАЛІЗАТОРСЬКА МОДЕЛІ СПІЛКУВАННЯ Кузняк А.А., <i>Науковий керівник: Шутяк І.А.</i>	178
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Усачова О.О., <i>Науковий керівник: Радзівіл К.П.</i>	181
ПСИХОЛОГІЯ ЖЕРТВИ: ЯК ТРАВМА ВПЛИВАЄ НА СВІДЧЕННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВАХ Швець А.М., <i>Науковий керівник: Шутяк І.А.</i>	183
ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ІГРОВОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ ОСОБИСТОСТІ Яновська Д.Ю., <i>Науковий керівник: Радзівіл К.П.</i>	186
ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПОСТТРАВМАТИЧНИМИ СТРЕСОВИМИ РОЗЛАДАМИ Костів О.В., <i>Науковий керівник: Шутяк І.А.</i>	188
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ СПІЛКУВАННЯ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ПІДЛІТКІВ Берсеньова О.О., <i>Науковий керівник: Кошіль О.П.</i>	190
РОЛЬ ЕМОЦІЙ У ПРОЦЕСІ СПІЛКУВАННЯ Гільчук К.В., <i>Науковий керівник: Шутяк І.А.</i>	192
ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ПРАЦІВНИКІВ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ HR Омельченко А.І.	195

СЕКЦІЯ 16.

МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

ОСОБЛИВОСТІ ПАТОГЕНЕЗУ ВІРУСНОГО ГЕПАТИТУ С Пилипенко В.С., <i>Науковий керівник: Екштейн К.С.</i>	197
СУЧАСНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ОНІХОМІКОЗУ Козирев С.Д., <i>Науковий керівник: Біловол А.М.</i>	199

СЕКЦІЯ 17.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ ТА ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ

ЗНАЧЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ, СПОРТИВНОЇ, ФІЗКУЛЬТУРНО-МАСОВОЇ ТА
ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Мороз Я., *Науковий керівник: Антіпова Ж.І.*..... 201

РОЛЬ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННИХ ДІЙ

Коломієць О.Е., *Науковий керівник: Сірий О.М.*..... 203

РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бандюк Н., *Науковий керівник: Антіпова Ж.І.*..... 205

СУЧАСНІ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ
ВИХОВАННІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бондаренко М., *Науковий керівник: Антіпова Ж.І.*..... 207

Токарєва Анна Сергіївна, здобувач вищої освіти
інженерно-економічного факультету

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Україна

Науковий керівник: Гавриленко Наталія Вікторівна , канд. екон. наук,
доцент, доцент кафедри економіки, обліку та підприємництва

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Україна

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У сучасних умовах в діяльності суб'єктів господарювання можна виділити безліч господарських ситуацій, які характеризують різні сторони звичайних та інших видів діяльності. Однак, найбільш вагомим господарським процесом є формування фінансових результатів в якості конкретного предмета дослідження бухгалтерської експертизи.

Об'єктом судово-бухгалтерської експертизи є документи, бухгалтерські реєстри та бухгалтерська звітність, в яких відображена господарська діяльність підприємств, у тому числі і протиправна [2].

Найважливішою метою бухгалтерської експертизи фінансових результатів є підтвердження достовірності обчислення фінансового результату як різниці між доходами та витратами за однорідними групами фінансово-господарської діяльності, що здійснюються підприємством за певний період.

В процесі дослідження проблем з обраної теми, було ознайомлено з спеціальною і фундаментальною літературою вітчизняних і зарубіжних науковців, а саме: М. Білухи, Л. Головченко, М. Камлик, Г. Мумінова-Савіна та багатьох інших.

Бухгалтерська експертиза фінансових результатів істотно відрізняється від методики експертного дослідження інших об'єктів бухгалтерського обліку. Головна відмінність полягає в складі інформаційної бази, що включає в себе не тільки перелік нормативних актів, документів, представлених на експертне дослідження, а й велику кількість додаткових об'єктів експертизи, які повинен дослідити експерт-бухгалтер для підтвердження або спростування достовірності фінансових результатів. Експертне дослідження фінансових результатів може здійснюватися з різних питань, пов'язаних з перевіркою законності здійснення статутної діяльності та її відображення в обліку, з формуванням доходів і витрат за видами продукції, що випускається та достовірністю визначення чистого прибутку (непокритого збитку) звітного року, суми поточного податку на прибуток, прийнятих рішень про виплату дивідендів і доходів засновникам та інших. Однак достовірність усіх сформованих показників в процесі проведення бухгалтерської експертизи підтверджується висновком експерта-бухгалтера. При цьому найважливіші складові фінансових результатів можуть розглядатися як окремі об'єкти експертного дослідження. Зміст поставлених питань для проведення бухгалтерської експертизи зумовлює і склад інформаційної бази.

Якщо при проведенні експертного дослідження фінансових результатів в

матеріалах справи є документи і чорнові записи, отримані в ході оперативно-розшукових заходів, то їх необхідно зіставити із записами офіційного бухгалтерського обліку. У разі виявлення розбіжностей на експертне дослідження повинна бути представлена додаткова інформація.

Фінансовий результат може бути спотворений в результаті:

- неправильного визначення собівартості реалізованої продукції;
- неповноти відображення отриманих підприємством доходів;
- неточного відображення отриманих штрафів, пені, неустойки;
- неправомірного списання дебіторської заборгованості до завершення терміну позовної давності;
- завищення витрат на позареалізаційні операції (сплачені штрафи, фінансові витрати, витрати від інвестиційної діяльності) [1].

За результатами проведеного дослідження було визначено перелік синтетичних рахунків (елементів експертного дослідження), прямо або побічно пов'язаних з формуванням фінансових результатів. При цьому економічний зміст синтетичного рахунку визначає склад інформації, що підлягає відображенню на ньому, і взаємозв'язок з іншими рахунками обліку фінансових результатів.

Заповнені матриці таблиці вказують на наявність бухгалтерських записів, що підлягають бухгалтерській експертизі (табл. 1).

Таблиця 1

Схема взаємозв'язку між рахунками обліку фінансових результатів

	Елементи бухгалтерської експертизи (синтетичні рахунки)											
	17	38	39	47	54	23	26	80-85	94	97	69	79
70 «Доходи від реалізації»											х	х
71 «Інший операційний дохід»		х		х		х	х					х
74 «Інші доходи»											х	х
79 «Фінансовий результат»	хн	н	н	н	хн	х	х	х	х	х	н	-
44 «Нерозподілений прибуток»		н	н	н		н	н	н	н	н	н	х

Примітка:

х - наявність прямого зв'язку у вигляді можливої кореспонденції рахунків;

н - наявність непрямого зв'язку при оцінці кінцевого фінансового результату;

хн - наявність прямих і непрямих зв'язків між рахунками

Показники, що формують кінцеві фінансові результати, спрямовані на визначення чистого прибутку (збитку) звітного періоду, правила формування якої забезпечують взаємозв'язок між складовими звіту про фінансові результати. Сукупність розрахунків податкових наслідків надає інформацію для уточнення оцінки фінансових результатів. Тим самим розглянута інформаційна база обліку фінансових результатів має всі передумови для формування повної, достовірної та нейтральної інформації про показники, що підлягають бухгалтерській експертизі.

Список використаних джерел:

1. Мумінова-Савіна Г.Г. Судово-бухгалтерська експертиза: навч. посіб. / Г.Г. Мумінова-Савіна. – К.: КНЕУ, 2015. – 202 с.
2. Камлик М.І. Судова бухгалтерія / М.І. Камлик. – К.: Атіка, 2000. – 335 с.
3. Гавриленко, Н. (2024). Обґрунтування методичного підходу до проведення судово-бухгалтерської експертизи наслідків господарських договорів. Grail of Science, (41), 37–44.

- <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.05.07.2024.004>.
4. Kozitska N. Management accounting and internal economic of Production processes. Cambridge journal of education and science. 2015. Vol. 2, no. 14. P. 321–329. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5772>.
5. Гавриленко, Н.В. Repair, maintenance and modernization of vehicles: accounting and analytical issues. Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2021 рік в 2 т. Харків: НТУ «ХПІ», 2021. Т. 2. С. 195–198. URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5344>.
6. Гавриленко Н. В. Впровадження системи контролінгу для підвищення ефективності управління морськими портами = Implementation of the control system to increase the efficiency of sea port management. Матеріали XII міжнар. наук.-техн. конф. "Інновації в суднобудуванні та океанотехніці". Миколаїв: НУК, 2021. С. 435–437. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4687>.
7. Havrilenko, N. Ensuring sustainability tax revenues as an inherent property of the fiscal system / N. Havrilenko // Sustainable Development: Modern Theories and Best Practices: Materials of the Monthly International Scientific and Practical Conference / Gen. Edit. O. Prokopenko. – Tallinn: Teadmus OÜ, 2021. – С. 5–9. URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5359>.
8. O. Magopets, N. Havrilenko, I. Yashchyshyna, O. Kobus, D. Kononova. Strategic management accounting in the conditions of digitalization of the economy. Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research – Hhe Czech Republic. 2022. Vol. 12. Iss. 1. P. 92–96. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5345>.
9. Гавриленко Н. В., Грищенко О. В., Козіцька Н. О. Розвиток методики аудиту облікової політики для управлінських цілей. Інфраструктура ринку. 2021. Вип. 62. С. 166–170. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct62-29>.
10. Гавриленко Н. В., Чернецька Я. С. Концепція обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. Матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф. "Інструменти регулювання національної економіки та національної безпеки в умовах сучасних глобальних викликів". Хмельницький: ХНУ, 2021. С. 108–111. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4682>.
11. Гавриленко, Н. Повернення товарів та його обліково-аналітичні нюанси у продавця / Н. Гавриленко // Матеріали VI міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. "Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти". – Львів: ЛНУП, 2024. – С. 205–206. URI: <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/8212>.
12. Гавриленко, Н. В. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни "Судово-бухгалтерська експертиза" / Н. В. Гавриленко; уклад. Н. В. Гавриленко, Н. О. Козіцька. – Первомайськ: ПФ НУК, 2021. – 73с. URI <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/5704>.